

Plenum

Torsdag 19.3.2026 kl. 16.00

2.2. Muntlig fråga om visstidsanställningar (Pia Lohikoski vänst)

Muntligt spörsmål MFT 45/2026 rd

Muntlig frågestund

Talman Jussi Halla-aho: Ledamot Lohikoski, varsågod.

Debatt

16.08 **Pia Lohikoski vas:** Arvoisa puhemies! Minna Canthin ja tasa-arvon päivää vietetään ristiriitaisissa tunnelmissa, kun oikeistohallitus askel askeleelta murentaa tasa-arvoa tässä maassa. Pienituloisten, lapsiperheiden ja erityisesti yksinhuoltajien toimeentuloa on leikattu rajusti, työttömiltä ja koulutuksesta on leikattu, hoitajia on irtisanottu tuhansittain ja naisten työmarkkina-asemaa huononnetaan edelleen.

Ministeri Marttinen, teidän esittämänne pätkätyölaki heikentäisi työntekijöiden asemaa ja kasvattaisi raskaus- ja perhevapaasyrjinnän riskiä. Tätä vasemmistoliitto ei voi hyväksyä, eivätkä sitä hyväksy myöskään naisjärjestöt, eivät edes hallituspuolueiden naisjärjestöt. Tämän esityksen perusteluteksti myös paljastaa, että tämä ei lisää työpaikkoja eikä työllisyyttä. Arvoisa hallitus, kun nyt näyttää siltä, että tämä pätkätyölaki ei edes viilaamalla parane, niin eikö olisi järkevintä vetää esitys kokonaan pois?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Marttinen, olkaa hyvä.

16.10 **Työministeri Matias Marttinen** (vastauspuheenvuoro): Kiitoksia, herra puhemies! Ja kiitoksia kysymyksestä, vaikka täytyy kyllä myöntää, että en ole teidän kanssanne samaa mieltä siitä, millaista politiikkaa maan hallitus tekee. Me haluamme, että suomalaisilla on tulevaisuudessa enemmän mahdollisuuksia työntekoon kuin tällä hetkellä.

Hyvät kansanedustajat, kuunnelkaa nyt, mitä teille vastaan. Pysin aina vastaamaan myös näihin kysymyksiin, mitä te kansanedustajat taas vastaavasti meille esitätte. Tämän lakipaketin keskeisenä tarkoituksena on luoda meidän nuorille lisää mahdollisuuksia päästä työhön. Edustaja Honkasalo, meidän nuorille. Nuorisobarometrissa 70 prosenttia suomalaisista nuorista totesi, että työnsaanti ja epävarmuus sen ympärillä on heidän suurimpia huoliaan. [Pia Lohikoski: Te lisäätte epävarmuutta!] Minä haluan luoda lisää mahdollisuuksia meidän nuorille, jotta he taas vastaavasti pääsevät töihin, kiinni siihen ensimmäiseen työpaikkaan. Ja siinä, kyllä, tämä esitys tulee auttamaan meidän nuoria. Samalla olemme tehneet tähän myös täsmämuutoksia, joilla vastataan myös siihen keskusteluun ja niihin huoliin, [Puhemies koputtaa] joita on noussut esille. Minusta tämä kokonaisuus on varsin tasapainoinen, ja tulemme viemään sitä eteenpäin.

Punkt i protokollet PR 26/2026 rd

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Lyly, olkaa hyvä.

16.11 Lauri Lyly sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Aktiivista työvoimapolitiikkaa ei tällä hallituksella juuri ole ollut, ja ne toimet, joita on ollut, ovat olleet aika pienimuotoisia — ihan oikeita otsikoita, mutta toimet aika pienimuotoisia. ”Nuorisosetelikin” on ihan oikea otsikko, mutta se vaikuttaa siinä kohderyhmässä ehkä vain noin viiteen prosenttiin työttömistä. Se on aika pieni määrä siinä. Eli meidän pitäisi saada enempi aktiivisia toimia. Nyt meillä on pitkäaikaistyöttömiä 140 000, joista puolet ovat olleet yli kaksi vuotta työttöminä. Tämä on se ydinjoukko, joka sulaa todella hitaasti. Nyt tarvittaisiin sosiaalisia palveluja, tarvittaisiin terveyden seuraamista ja tällaisia toimia ja lisäksi siten osaamisen päivittämistä ja osaamisen nostamista, joilla työllistämiskynnys paranisi. Näihin kaikkiin toimiin pitäisi nyt ryhtyä eikä odotella pitkään, koska nyt on kolme vuotta odoteltu näitä toimia ja niitä tarvittaisiin nyt. Eikö niin, ministeri Marttinen?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Marttinen, olkaa hyvä.

16.12 Työministeri Matias Marttinen (vastauspuheenvuoro): Kiitoksia, herra puhemies! Edustaja Lylyn kanssa olemme käyneet paljon keskustelua tässä tämänkin kauden aikana, ja arvostan teidän pitkää kokemusta ja näkemystä työllisyyspolitiikan hoidosta. Olen myös monista näistä johtopäätöksistä aivan samaa mieltä teidän kanssanne. Mutta siinä olen eri mieltä teidän kanssanne, että tämän kauden aikanahan on tehty kyllä koko ajan näitä toimenpiteitä, joilla pyritään auttamaan meidän työttömiä taas vastaavasti siinä, että he voivat kehittää omaa osaamistaan ja että he saisivat myös palveluita, koska ennen kaikkea pidempään työttömänä olleet tarvitsevat enemmän tukea ja apua taas työllisyyspalveluissa. Sen takia tämän vuoden alusta myös lainsäädäntöä on muutettu niin, että kunnissa ja kaupungeissa voidaan kohdistaa enemmän sitä panostusta, enemmän tukea ja apua, pidempään työttömänä olleisiin. Minusta on hyvin perusteltua, että heihin panostetaan, koska he tarvitsevat myös enemmän tukea päästäkseen taas vastaavasti eteenpäin. Vakuutan, että me jatkamme tällä linjalla kyllä eteenpäin, koska myös lisää toimia tarvitaan.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Kaikkonen, olkaa hyvä.

16.13 Antti Kaikkonen kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Keskusta on tehnyt jo kaksi välikysymystä suurtyöttömyydestä. Miksi kaksi? Koska tilanne on mielestämme sietämättömän huono. Meillä on valitettavasti koko Euroopan unionin pahin työttömyystilanne, ja tähän on aivan uskomattoman huono tilanne. Tähän ei pidä tyytyä, ja siksi haluamme kirittää hallitusta tekemään enemmän työttömyyden painamiseksi laskuun.

Olette sanonut, että uusia työllisyystoimia on suunnitteilla. Millä mallilla tämä valmistelu on tällä hetkellä? Ja ennen muuta peräänkuulutamme nopeasti vaikuttavia toimia. [Juha Mäenpään välihuuto] Kaksi ehdotusta, mitkä olisivat helposti toteutettavissa nopeasti, olisi perua kaksi huonoa päätöstä:

1. Palauttakaa verotuksen hyvin toiminut kotitalousvähennys ennalleen.
2. Palauttakaa työttömyysturvan suojaosa.

Miten suhtaudutte, työministeri, näihin ehdotuksiin? Ja mitä vielä aiotte tehdä nuorisotyöttömyyden suhteen, joka on erityisen vakava työttömyyden muoto? Jotain olette teh-

Punkt i protokollet PR 26/2026 rd

neet, mutta valitettavasti ette alkuunkaan vielä riittävästi. Eli, puhemies, onko meillä nyt viimein lupa odottaa nopeasti vaikuttavia [Puhemies koputtaa] työllisyystoimia?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Marttinen, olkaa hyvä.

16.14 Työministeri Matias Marttinen (vastauspuheenvuoro): Kiitoksia, herra puhemies! Kumpikaan näistä ehdotuksista, mitä, edustaja Kaikkonen, otitte esille, ei ole omassa salkussani, mutta niistä, suojaosista, taas vastaavasti sitten kollegaministerit vastaavat, ja verokysymykset ovat taas ministeri Purran vastuulla. Mutta tahtotilahan tähän on totta kai meillä yhteinen ja hyvin vahvasti jaettu.

Me näimme jo tuossa loppuvuoden aikana, viimeisen vuosineljänneksen aikana, että tehtyjen työtuntien määrä, työllisten määrä, on lähtenyt oikein hyväänkin kasvuun. Myös viennin luvut ovat olleet jopa rohkaisevan hyviä, ja kyllä tällä hetkellä näyttää siltä, että meidän vientiyritykset pärjäävät kyllä kohtalaisen hyvin. Mutta on pakko sanoa, että tämä Iranin tilanne ja sen muodostama uhka globaaliin talouteen on jälleen uusi, musta pilvi myös Suomelle, ja on totta kai niin, että jos tämä kriisi tulee pidentymään, on sillä valitettavasti myös vaikutukset Suomen taloustilanteeseen, ja tässä tilanteessa me emme tarvitsisi enää yhtään uutta globaalia iskua meidän talouteen. Mutta tämä vain korostaa sitä, että kaikki ne päätökset, mitkä ovat meidän omissa käsissämme, täytyy tehdä.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ja vielä sosiaaliturvaministeri Grahn-Laasonen, olkaa hyvä.

16.16 Sosiaaliturvaministeri Sanni Grahn-Laasonen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hallitus on ollut erittäin aktiivinen siinä, että olemme pyrkineet purkamaan kannustinloukkuja, luomaan uutta kasvua, uusia työpaikkoja, olemme tehneet työmarkkinauudistuksia, olemme tehneet rakenteellisia uudistuksia suomalaisessa yhteiskunnassa. Mutta se, mikä meillä on ongelmana, on tämä toimintaympäristö. Jälleen vaikeuskerroin kasvoi, kun Lähi-idän tilanne kiristyi, ja sillä on väistämättömiä vaikutuksia myöskin Suomen talouteen ja valitettavasti työttömyyteen.

Kun tässä kysyttiin keinoista suojaosien palauttamiseen, niin se on ollut hallitukselle julkisen talouden säästötoimenpide. Eli tässä keskustelussa jälleen unohtuu se asia, että elämme erittäin velkaantuvassa maassa, vaarallisesti velkaantuvassa, [Mikko Savolan välihuuto] onneksi kuitenkin maailman onnellisimmassa maassa, mutta meillä ei ole sitä mahdollisuutta tässä hallituksessa, että voisimme tehdä sitä edustaja Lylyn peräänkuuluttamaa aktiivista työllisyyspolitiikkaa velaksi, koska Suomi ei voi velkaantua enää lisää. [Hälinää — Puhemies koputtaa] Se on näin. Elikkä ei ole niitä keinoja, että voitaisiin tehdä sen tyyppistä politiikkaa. Suojaosien palauttaminen automaattisesti tarkoittaisi työpaikkojen syntyä, [Anne Kalmarin välihuuto] eikä VATTin tutkimuksen mukaan se myöskään ole romahduttanut osa-aikatyön kannusteita tai suosiota. [Aki Lindén: Yhteisövero ja perintövero!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Tynkkynen, olkaa hyvä.

16.17 Oras Tynkkynen vihr (vastauspuheenvuoro): Kiitos, puhemies! Ministeri Grahn-Laasonen, te edellä kuvasitte velkaantumista vaaralliseksi, mutta tiedättekö, mikä on myös

Punkt i protokollet PR 26/2026 rd

vaarallista? Nuorten pitkäaikaistyöttömyys. Kolmessa vuodessa nuorten pitkäaikaistyöttömyys on tässä maassa lähes tuplaantunut. Ja jos pitkäaikaistyöttömyys on kova paikka ihan kenelle tahansa meistä, niin ajatelkaa sitä nuorta, joka ei ole vielä edes saanut jalkaansa työmarkkinoiden ovenrakoon. Miten pitkäaikaisia vaikutuksia sillä on, jos nuorten pitkäaikaistyöttömyyteen ei toden teolla puututa? Te, ministeri Marttinen, olette vastauksissanne yrittänyt kuvata sitä, miten hallitus on jo tehnyt joitakin toimia, mutta täytyy kysyä: kun te katsotte näitä nuorten pitkäaikaistyöttömyyden lohduttomia lukuja, niin riittävätkö ne, vai voidaanko odottaa, että te otatte tämän, sanoisinko, kansallisen kriisin vakavasti ja tuotte välittömästi tänne lisää toimia?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Marttinen, olkaa hyvä.

16.18 Työministeri Matias Marttinen (vastauspuheenvuoro): Herra puhemies! Kiitoksia kysymyksestä. Nyt toki olisin myös mielelläni kuullut, mitä ne lisätoimet taas vastaavasti sitten myös vihreiden mielestä tässä tilanteessa voisivat olla, sillä tämä hallitus on kuitenkin tehnyt hyvin laajasti toimenpiteitä, joilla ensinnäkin tuetaan suomalaisia pk-yrityksiä ennen kaikkea siinä, että he voisivat jatkossa tarjota taas lisää työtä suomalaisille.

Vastaavasti myös sitten työllistämisen edellytyksiä on tuettu sen kautta, että on otettu käyttöön uusi nuorten työllistymisasetti, jonka esittelin hallitukselle viime syksynä, ja nyt nämä tukirahat on jo jaettu kuntiin ja kaupunkeihin. Tämä tarkoittaa tuhansille nuorille apua, tukea siihen, että pääsee... [Välihuuto vasemmalta] — Olisiko se pitänyt, edustaja Harakka, jättää tekemättä? SDP:n puheenvuorosta tuntui jäävän semmoinen kuva, että tässä hyvin vaikeassa tilanteessa kaikki, mitä maan hallitus tekee, on siis väärin sammutettua. Te kritisoitte hyvin laajasti kaikkia näitä toimenpiteitä. Me teemme hyvin vahvasti taas toimenpiteitä, ja minä vakuutan teille, [Puhemies koputtaa] että minä suhtaudun nuorten työttömyyteen äärimmäisen vakavasti ja teen sillä vakavuudella töitä joka päivä, [Puhemies koputtaa] jotta yhä useampi nuori saa vahvemman luottamuksen omaan tulevaisuuteen ja pääsee töihin.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia, ministeri. — Edustaja Minja Koskela, olkaa hyvä.

16.19 Minja Koskela vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Täytyy kyllä ihailla ministeri Marttisen pokkaa, kun hän perustelee tätä määräaikaisten työsuhteiden lisäämistä nuorilla, joiden elämää ja työelämää tämä nimenomainen esitys tulee vaikeuttamaan. Te olette varmasti, ministeri Marttinen, tutustunut omaan esitykseenne, mutta kun vaikuttaa siltä, että ette sitä vielä osaa, niin muistutan teitä siitä, että tämä esitys ei edes hallituksen oman esityksen mukaan tuo lisää työpaikkoja eikä lisää työtä. Tämä esitys ei tuo lisää uusia määräaikaisia työsuhteita työmarkkinoille, vaan niitä syntyy jatkossa toistaiseksi voimassa olevien työsuhteiden kustannuksella. Tämä tarkoittaa sitä, että ne nuoret, jotka tulevat työelämään, saavat kivisemmän alun ja kivisemmän polun kohti työelämää ja toistaiseksi voimassa olevaa työsuhdetta.

Te pudistelette päätänne, mutta minä kysyn teiltä: kuinka te kehtaatte perustella nuorilla esitystä, joka heikentää nuorten asemaa? [Ben Zyskowicz: Eiks se ole parempi saada määräaikainen työ kuin työtä ollenkaan!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Marttinen, olkaa hyvä.

Punkt i protokollet PR 26/2026 rd

16.21 Työministeri Matias Marttinen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Kun opposition puheenvuoroja kuuntelee, niin tulee sellainen olo, että ikään kuin tässä olisi kysymys nyt vastaavasti siitä, että sen määräaikaisen työsuhteen vaihtoehto on se vakituinen työsuhde, [Vasemmalta ja keskeltä: Esityksessä lukee niin!] mutta, hyvät kansanedustajat, näin ei ole, vaan [Välihuutoja] — kuunnelkaa nyt, kun vastaan teille — sen määräaikaisen työsuhteen vaihtoehto on usein työttömyys.

Jos kysytään siitä, olenko minä valmis viemään eteenpäin uudistuksia, joilla tuetaan nimenomaan nuorten pääsyä työelämään, jotta he pääsevät kiinni siihen ensimmäiseen oman alan työpaikkaan, niin kyllä olen. Kyllä totisesti olen valmis viemään eteenpäin niitä ehdotuksia, joilla näin taas vastaavasti voidaan tehdä.

Kun katsotaan tilastoja, niin näemme myös sen, että reilusti yli puolet määräaikaisessa työsuhteessa työskennelleistä siirtyy myöhemmin vakituisiin työsuhteisiin, joten kyllä: monelle suomalaiselle se määräaikainen työsuhde on polku vakituisen, parempaan asemaan työelämässä, ja tämä meidän kaikkien kannattaa myös muistaa.